

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«30» травня 2024 року

№ 60/61-р/к

справа № 389/60/59-рп/к.24

м. Київ

*Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції*

Бориспільська міська рада встановила Положенням про встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності, розташованих на території **«інформація доступ до якої обмежено»**, затвердженим рішенням Бориспільської міської ради від 29.03.2016 № 468-7-VII, неправомірні вимоги для суб'єктів господарювання, в тому числі некомунальної форми власності, щодо надання переліку документів для встановлення їх режиму роботи, а також підстави для відмови у встановленні такого режиму роботи, які не передбачені чинним законодавством України.

Наведені дії Бориспільської міської ради можуть створювати бар'єри вступу на ринок нових суб'єктів господарювання, що, в свою чергу, можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів і надання послуг на території **«інформація доступ до якої обмежено»**.

За результатами розгляду справи № 389/60/59-рп/к.24 такі дії Бориспільської міської ради визнано порушенням у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів і надання послуг на території **«інформація доступ до якої обмежено»**.

Бориспільську міську раду зобов'язано припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 389/60/59-рп/к.24, розпочатої за ознаками вчинення Бориспільською міською радою порушення законодавства про захист економічної конкуренції, та подання Третього відділу досліджень і розслідувань від 17.05.2024 № 60-03/148-П з попередніми висновками у зазначеній справі,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

(1) Північним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), з метою виконання завдань покладених Законом України «Про Антимонопольний комітет України», здійснювався державний контроль за дотриманням органами місцевого самоврядування Київської, Житомирської, Черкаської та Чернігівської

областей вимог законодавства про захист економічної конкуренції під час встановлення режиму роботи закладів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг.

(2) Відділенням було направлено, зокрема, до Бориспільської міської ради лист про надання інформації від 29.05.2023 № 60-02/2416/14.

(3) Виконавчий комітет Бориспільської міської ради (далі – Виконком) листом від 07.06.2023 № 17-12-18-2982/2023 (вх. Відділення від 28.06.2023 № 60-01/2187) надав відповідь на лист про надання інформації від 29.05.2023 № 60-02/2416/14.

(4) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 18.04.2024 № 60/59-рп/к розпочато розгляд справи № 389/60/59-рп/к.24 за ознаками вчинення Бориспільською міською радою порушення, передбаченого частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів і надання послуг на території м. Борисполя Київської області.

(5) Листом від 22.04.2024 № 60-02/1703е Бориспільській міській раді було направлено копію розпорядження про початок розгляду справи № 389/60/59-рп/к.24. Відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення № 0690046486036 лист від 22.04.2024 № 60-02/1703е (штрихкодний ідентифікатор 0600912920752) було вручено за довіреністю 26.04.2024.

(6) Відділенням на адресу Бориспільської міської ради було направлено лист про надання інформації від 22.04.2024 № 60-02/1695е.

(7) Листом від 30.04.2024 № 16.2-12-04-2438/2024 (вх. Відділення від 30.04.2024 № 60-01/1667) Виконком надав запитувану інформацію.

(8) Листом від 20.05.2024 № 60-02/2312е Бориспільській міській раді було направлено копію подання від 17.05.2024 № 60-03/148-П з попередніми висновками у справі № 389/60/59-рп/к.24 (далі – Подання). Відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення № 0690046482774 лист від 22.04.2024 № 60-02/1701е (штрихкодний ідентифікатор 0600912912660) було вручено за довіреністю 30.04.2024.

(9) Листом від 28.05.2024 № 16.2-12-04-2999/2024 (вх. Відділення від 28.05.2024 № 60-01/2001) Виконком повідомив, що не має будь-яких зауважень чи заперечень щодо змісту Подання.

2. Відповідач

(10) Бориспільська міська рада включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Ідентифікаційний код юридичної особи *«інформація доступ до якої обмежено»*, місцезнаходження: *«інформація доступ до якої обмежено»*. Вид діяльності за КВЕД *«інформація доступ до якої обмежено»*.

(11) Частиною третьою статті 140 Конституції України передбачено, що місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому

законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.

(12) Відповідно до частини другої статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон) місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які передбачають спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

(13) Згідно із статтею 10 Закону сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією, цим та іншими підзаконними актами.

(14) Відповідно до частини першої статті 16 Закону органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.

(15) Отже, згідно із статтею 5 Закону Бориспільська міська рада входить до системи місцевого самоврядування.

(16) Крім того, згідно із статтею 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим законом регулюються відносини, зокрема, органів місцевого самоврядування із суб'єктами господарювання, у зв'язку з економічною конкуренцією.

(17) Таким чином, сфера застосування Закону України «Про захист економічної конкуренції» поширюється на відносини Ради із суб'єктами господарювання.

3. Нормативно-правове регулювання

(18) Відповідно до статті 73 Закону акти ради, міського голови, виконавчого комітету, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

(19) Частиною третьою статті 24 Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.

(20) Статтею 30 Закону визначено повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку.

(21) Так, до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, зокрема, такі повноваження:

- власні (самоврядні) – встановлення зручного для населення режиму роботи підприємств комунального господарства, торгівлі та громадського харчування, побутового

обслуговування, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад (підпункт 9 пункту «а» статті 30 Закону);

- делеговані – встановлення за погодженням з власниками зручного режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності (підпункт 4 пункту «б» статті 30 Закону).

(22) Пунктом 13 Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 № 833, передбачено, що:

- режим роботи торговельного об'єкта та закладу ресторанного господарства, що належать до комунальної власності, встановлюється органами місцевого самоврядування відповідно до законодавства;
- для закладу ресторанного господарства, який обслуговує споживачів на підприємствах, в установах та організаціях, режим роботи **встановлюється суб'єктом господарювання** за домовленістю з їх адміністрацією.

(23) Особливості продажу окремих груп продовольчих та непродовольчих товарів, здійснення різних видів торгівлі, роботи закладів ресторанного господарства визначені: Правилами роздрібної торгівлі продовольчими товарами, затвердженими наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 11.07.2003 № 185, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23.07.2003 за № 628/7949, Правилами роздрібної торгівлі непродовольчими товарами, затвердженими наказом Міністерства економіки України від 19.04.2007 № 104, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08.11.2007 за № 1257/14524, Правилами роботи дрібнороздрібної торговельної мережі, затверджених наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 08.07.1996 № 369, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23.07.1996 за № 372/1397 (далі – Правила № 369), Правилами роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства, затверджених наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 24.07.2002 № 219, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20.08.2002 за № 680/6968 (далі – Правила № 219).

(24) Відповідно до пункту 19 Правил № 369 режим роботи об'єктів дрібнороздрібної торговельної мережі **встановлюється суб'єктом господарювання самостійно**, а у випадках, передбачених законодавством, за погодженням з органами місцевого самоврядування.

(25) Згідно з абзацом другим пункту 1.7 Правил № 219 режим роботи закладу ресторанного господарства **встановлюється суб'єктом господарювання самостійно**, крім закладів ресторанного господарства, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, режим роботи яких установлюється виконавчими органами сільських, селищних та міських рад. Для закладу ресторанного господарства, який обслуговує споживачів на підприємствах, в установах та організаціях, режим роботи встановлюється суб'єктом господарювання за домовленістю з їх адміністрацією.

(26) Таким чином, встановлення зручного для населення режиму роботи підприємств роздрібної торгівлі належить до компетенції виконавчих органів відповідних рад. Разом з тим, законодавством не надано повноваження виконавчим органам відповідних рад щодо встановлення режиму роботи підприємств, установ, організацій, які не належать до комунальної власності, без погодження такого режиму із власником, як і скасування такого.

(27) Наведена правова позиція підтверджена постановою Верховного Суду від 27.05.2021 у справі № 691/1305/16-а.

(28) Аналогічна позиція також розміщена на офіційному вебсайті Державної регуляторної служби України за посиланням <https://www.drs.gov.ua/press-room/vymogy-oms-shhodo-pogodzhennya-rezhymu-roboty-kafe-ta-magazyniv-bezpidstavni/>, згідно з якою:

- механізм надання такої адміністративної послуги як погодження режиму роботи є надуманим та не регламентованим законодавчо, а прийняття актів, які його запроваджують, не відповідає чинному законодавству України;
- підприємці мають право самостійно встановлювати режим роботи й не зобов'язані погоджувати його з жодними органами (крім окремих випадків, встановлених законом).
- важливим є той факт, що органи місцевого самоврядування встановлюють режим роботи «за погодженням з власниками», а не навпаки.

4. Обставини справи

(29) Положення про встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності, розташованих на території **«інформація доступ до якої обмежено»**, затверджене рішенням Бориспільської міської ради від 29.03.2016 № 468-7-VII (далі – Положення), визначає організаційно-правові засади порядку встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування **«інформація доступ до якої обмежено»**.

(30) При цьому, пунктом 1.2 Положення передбачено, що це положення **поширюється на всіх суб'єктів господарювання сфери обслуговування незалежно від форм власності**, які здійснюють діяльність на території м. Борисполя.

(31) Пунктами 2.1 - 2.11 розділу 2 Положення визначено порядок встановлення режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування.

(32) Режим роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування **встановлюється рішенням Виконкому** за погодженням з власниками.

(33) Рішення виконавчого комітету міської ради видається на:

- стаціонарні об'єкти сфери обслуговування;
- тимчасові споруди для здійснення підприємницької діяльності;
- об'єкти торгівлі під час проведення ярмаркових, загальноміських святкових, гастрольних заходів, масових урочистих або державних заходів.

(34) Для встановлення режиму роботи **суб'єкт господарювання** або уповноважена ним особа звертається в Центр надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП) та **подає такі документи** (пункт 2.3 Положення).

(35) Для стаціонарних об'єктів сфери обслуговування:

- заяву встановленого зразка із зазначенням бажаного режиму роботи (додаток 1 до Положення);
- виписку з єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб- підприємців (надається адміністратором ЦНАП);
- інформаційну довідку з державного реєстру прав на нерухоме майно та їх обтяжень (надається адміністратором ЦНАП);
- копію договору оренди приміщення (в разі оренди приміщення);

- копія договору на вивезення сміття (пункт 2.3.1 Положення).

(36) Для тимчасових споруд:

- заяву встановленого зразка із зазначенням бажаного режиму роботи (додаток 1 до Положення);
- виписку з єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб- підприємців (надається адміністратором ЦНАП);
- копію першої сторінки паспорта прив'язки тимчасової споруди;
- копію договору оренди тимчасової споруди (в разі оренди споруди);
- копію договору на вивезення сміття (пункт 2.3.2 Положення).

(37) Для об'єктів торгівлі під час проведення ярмаркових, загальноміських святкових, гастрольних заходів, масових урочистих або державних заходів:

- заяву довільної форми (пункт 2.3.3 Положення).

(38) У разі зміни режиму роботи суб'єкт господарювання подає заяву про зміну режиму роботи.

(39) Відповідальність за достовірність відомостей у документах несе суб'єкт господарювання.

(40) Заява реєструється в ЦНАП та передається відділу торгівлі та підприємництва виконавчого комітету міської ради.

(41) Термін розгляду заяви про встановлення режиму роботи об'єктів сфери обслуговування не повинен перевищувати 30 календарних днів.

(42) Відділ торгівлі та підприємництва готує проект рішення Виконкому про встановлення режиму роботи об'єктів сфери обслуговування, розміщення та встановлення режиму роботи для об'єктів торгівлі під час проведення ярмаркових, загальноміських святкових, гастрольних заходів, масових урочистих або державних заходів, за поданням комісії виконавчого комітету міської ради з питань здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства у сфері торгівлі, ресторанного господарства та побутового обслуговування населення.

(43) Рішення Виконкому про встановлення режиму роботи заявник отримує в ЦНАП.

(44) Рішення Виконкому про встановлення режиму роботи видається безкоштовно та діє:

- для стаціонарних об'єктів сфери обслуговування - безстроково до зміни цільового призначення об'єкту або зміни суб'єкта господарювання;
- для тимчасових споруд - на термін дії паспорта прив'язки;
- для об'єктів торгівлі під час проведення гастрольних, ярмаркових, загальноміських святкових, масових урочистих або державних заходів - на строк проведення таких заходів.

(45) У разі приведення у відповідність до вимог чинного законодавства документів на право користування земельною ділянкою або документів на будівлю, документ може надаватися на термін не більше, ніж 6 місяців.

(46) Пунктами 3.1 - 3.4 розділу 3 Положення визначено особливості режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування, розташованих на території **«інформація доступ до якої обмежено»**.

(47) Встановлюється (за погодженням з власником) режим роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності, розташованих на території м. Борисполя, в межах часу:

- для об'єктів сфери обслуговування, крім об'єктів зазначених в пунктах 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4 даного розділу, з 07:00 до 23:00 години (пункт 3.1.1 Положення);
- для закладів ресторанного господарства з 07:00 до 01:00 години (пункт 3.1.2 Положення);
- для закладів, в яких проводяться дискотеки з 07:00 до 03:00 години (в святкові (державні) та вихідні дні, що не передують робочим дням) та з 08:00 до 01:00 години (в робочі дні, святкові та вихідні дні, що передують робочим дням) (пункт 3.1.3 Положення);
- для об'єктів сфери обслуговування, розташованих на території автозаправочних станцій, на території об'єктів з цілодобовим режимом роботи (аеропорт, залізничний вокзал, готелі), аптек, аптечних пунктів, автостоянок - цілодобово (пункт 3.1.4 Положення).

(48) У разі надходження від суб'єктів господарювання пропозицій щодо встановлення іншого режиму роботи, ніж визначений в пункті 3.1 Положення, питання розглядається на комісії виконавчого комітету міської ради з питань здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства у сфері торгівлі, ресторанного господарства та побутового обслуговування населення та виноситься на розгляд Виконкому.

(49) З 23:00 до 07:00 в об'єктах торгівлі та сфери послуг, крім закладів ресторанного господарства, забороняється роздрібна торгівля алкогольними, слабоалкогольними напоями та пивом (крім безалкогольного).

(50) У нічний час, з 22:00 до 08:00 години, на прилеглих територіях до об'єктів сфери обслуговування забороняються гучний спів і викрики, користування звуковідтворювальною апаратурою та іншими джерелами побутового шуму, проведення салютів, феєрверків, використання піротехнічних засобів.

(51) Пунктами 4.1 та 4.2 розділу 4 Положення визначено порядок надання відмови про встановлення режиму роботи об'єктів сфери обслуговування.

(52) Підставою для відмови в погодженні режиму роботи є:

- подання неповного переліку документів, визначених у пункті 2.3;
- виявлення в поданих документах недостовірних відомостей;
- подання органів державного контролю і нагляду, правоохоронних органів стосовно порушення режиму роботи, перевищення рівнів шуму, установлених санітарними нормами, та інших вимог чинного законодавства під час експлуатації об'єкта;
- наявність обґрунтованих скарг, мотивованих звернень на порушення тиші та громадського порядку;
- невідповідність об'єкта та прилеглої території Правилам благоустрою території міста Борисполя.

(53) У разі відмови за результатами розгляду комісії виконавчого комітету міської ради з питань здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства торгівлі, ресторанного господарства та побутового обслуговування населення, суб'єкту господарювання відділом торгівлі та підприємництва готується лист з обґрунтуванням підстав відмови та пропозиції встановлення іншого режиму роботи.

(54) Пунктом 5.1 розділу 5 Положення визначено порядок переоформлення та припинення

(анулювання) встановлення режиму роботи об'єктів сфери обслуговування.

(55) Підставами для переоформлення та припинення (анулювання) встановлення режиму роботи об'єктів сфери обслуговування є:

- звернення суб'єкта господарювання у випадку зміни режиму роботи, виду діяльності, власника об'єкта, припинення господарської діяльності;
- **виявлення недостовірних відомостей у заяві та документах, що додаються до неї;**
- порушення вимог чинного законодавства щодо порядку здійснення господарської діяльності, режиму роботи об'єкта, порушення тиші, громадського порядку, санітарних норм, благоустрою, виникнення інших негативних наслідків, пов'язаних з діяльністю суб'єкта господарювання.

(56) Пунктом 6.1 розділу 6 Положення визначено порядок оскарження документу про встановлення режиму роботи об'єктів сфери обслуговування.

(57) У разі виникнення суперечностей щодо встановлення режиму роботи об'єктів сфери обслуговування, рішення може бути оскаржене суб'єктом господарювання у визначеному чинним законодавством порядку.

(58) При цьому, згідно з пунктом 7.1 Положення контроль за дотриманням цього положення здійснює Бориспільське відділення поліції ГУ Національної поліції в Київській області.

(59) Отже, затверджене Бориспільською міською радою Положення встановлює неправомірні вимоги для суб'єктів господарювання, в тому числі некомунальної форми власності, щодо надання переліку документів для встановлення їх режиму роботи, а також підстав для відмови у встановленні такого режиму роботи, які не передбачені чинним законодавством України.

(60) При цьому, за інформацією Виконкому, протягом 2022 року – квітня 2024 року до Виконкому не подавались заяви суб'єктів господарювання щодо погодження режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування ***«інформація доступ до якої обмежено»***.

(61) Разом з тим варто зазначити, що норма статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визнає порушенням законодавства про захист економічної конкуренції вказані в ній дії (бездіяльність) не лише в разі призведення ними до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції, а й у разі можливості (імовірності) настання негативних наслідків, тобто можливості такого призведення. Сама собою наявність відповідної можливості є достатньою підставою для кваліфікації дій (бездіяльності) відповідного органу за статтею 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (постанови Верховного Суду від 18.11.2021 у справі № 910/19109/19, від 17.08.2021 у справі № 904/4062/20 та від 07.08.2018 у справі № 922/3715/17).

(62) Крім того, листом від 30.04.2024 № 16.2-12-04-2438/2024 (вх. Відділення від 30.04.2024 № 60-01/1667) Виконком повідомив, що рішення Бориспільської міської ради від 29.03.2016 № 468-7-VII «Про затвердження Положення про встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності, розташованих на території ***«інформація доступ до якої обмежено»***», є чинним, зміни до нього не вносились. Зазначене рішення не оскаржувалось у судовому порядку суб'єктами господарювання, в тому числі некомунальної форми власності.

(63) При цьому, вищевказаним листом Виконком зазначив, що на чергове засідання Ради буде винесено проєкт рішення «Про скасування рішення Бориспільської міської ради від 29.03.2016 № 468-7-VII «Про затвердження Положення про встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності, розташованих на території **«інформація доступ до якої обмежено»**».

5. Кваліфікація дій відповідача

(64) Встановлення Бориспільською міською радою у Положенні неправомірних вимог для суб'єктів господарювання, в тому числі некомунальної форми власності, щодо **надання переліку документів** для встановлення їх режиму роботи (*заява; виписка з єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців; інформаційна довідка з державного реєстру прав на нерухоме майно та їх обтяжень або копія першої сторінки паспорта прив'язки тимчасової споруди; копія договору оренди тимчасової споруди; копія договору на вивезення сміття*), а також **підстав для відмови у встановленні такого режиму роботи** (*подання неповного переліку документів, виявлення недостовірних відомостей у заяві та документах, що додаються до неї*), **може створювати бар'єри вступу на ринок нових суб'єктів господарювання**, що, в свою чергу, може призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів і надання послуг на території на території **«інформація доступ до якої обмежено»**.

(65) При цьому, оскільки дія Положення **поширюється на всіх суб'єктів господарювання** сфери обслуговування незалежно від форм власності, які здійснюють діяльність на території м. Борисполя (пункт 1.2 Положення), суб'єкти господарювання, в тому числі некомунальної форми власності, не можуть відмовитися від проходження процедури погодження з Виконкомом режиму роботи підприємств сфери обслуговування **«інформація доступ до якої обмежено»**.

(66) Відповідно до статті 19 Конституції України правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством.

(67) Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

(68) Згідно із статтею 42 Конституції України кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом.

(69) Відповідно до статті 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

(70) Одним із принципів, на основі яких здійснюється місцеве самоврядування в Україні відповідно статті 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», є законність.

(71) Згідно із частиною третьою статті 18 Господарського кодексу України органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють

окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачене законодавством. Законом можуть бути встановлені винятки з цього правила з метою забезпечення національної безпеки, оборони чи інших загальносуспільних інтересів.

(72) Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

(73) Виконання органами влади та органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення конкурентного середовища для здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання завдяки власним досягненням, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою економічної конкуренції.

(74) Недотримання органами влади та органами місцевого самоврядування зазначених принципів призводить, зокрема, до обмеження конкуренції та відповідно до нездійснення ними заходів щодо сприяння розвитку конкуренції, що є одним із заходів, який забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.

(75) Під обмеженням конкуренції розуміють поведінку органу місцевого самоврядування, яка обмежує можливість учасників ринку конкурувати між собою на відповідному ринку.

(76) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

(77) Вчинення антиконкурентних дій органами місцевого самоврядування відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняється.

(78) Пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

(79) Таким чином, дії Бориспільської міської ради, які полягають у встановленні Положенням про встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності, розташованих на території **«інформація доступ до якої обмежено»**, затвердженим рішенням Бориспільської міської ради від 29.03.2016 № 468-7-VII, неправомірних вимог для суб'єктів господарювання, в тому числі некомунальної форми власності, щодо надання переліку документів для встановлення їх режиму роботи, а також підстав для відмови у встановленні такого режиму роботи, які не передбачені чинним законодавством України, є порушенням, передбаченим частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у

вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів і надання послуг на території **«інформація доступ до якої обмежено»**.

(80) Відповідно до статті 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення законодавства про захист економічної конкуренції тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

(81) Згідно з абзацом четвертим частини першої статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за результатами розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органи Антимонопольного комітету України приймають рішення, в тому числі про зобов'язання органу влади, органу місцевого самоврядування, органу адміністративно-господарського управління та контролю скасувати або змінити прийняте ним рішення чи розірвати угоди, визнані антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.

6. Заперечення відповідача та їх спростування

(82) Листом від 28.05.2024 № 16.2-12-04-2999/2024 (вх. Відділення від 28.05.2024 № 60-01/2001) Виконком повідомив, що не має будь-яких зауважень чи заперечень щодо змісту Подання.

(83) Також, Виконком зазначив, що на чергове засідання Бориспільської міської ради, проведення якого планується на 14.06.2024, буде винесено проєкт рішення «Про скасування рішення Бориспільської міської ради **«інформація доступ до якої обмежено»** «Про затвердження Положення про встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності, розташованих на території **«інформація доступ до якої обмежено»**»».

(84) Тобто, порушення Бориспільською міською радою законодавства про захист економічної конкуренції є триваючим.

7. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення у справі

(85) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доводиться висновок адміністративної колегії Відділення про те, що Бориспільська міська рада своїми діями, які полягають у встановленні Положенням про встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності, розташованих на території **«інформація доступ до якої обмежено»**, затвердженим рішенням Бориспільської міської ради від 29.03.2016 № 468-7-VII, неправомірних вимог для суб'єктів господарювання, в тому числі некомунальної форми власності, щодо надання переліку документів для встановлення їх режиму роботи, а також підстав для відмови у встановленні такого режиму роботи, які не передбачені чинним законодавством України, вчинила порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів і надання послуг на території **«інформація доступ до якої обмежено»**.

Враховуючи наведене та керуючись статтями 7, 12¹ і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 362-р, зареєстрованого в міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, та пунктами 1, 4 та 5 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженим розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (із змінами), адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії Бориспільської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи **«інформація доступ до якої обмежено»**; **«інформація доступ до якої обмежено»**), які полягають у встановленні Положенням про встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності, розташованих на території **«інформація доступ до якої обмежено»**, затвердженим рішенням Бориспільської міської ради від 29.03.2016 № 468-7-VII, неправомірних вимог для суб'єктів господарювання, в тому числі некомунальної форми власності, щодо надання переліку документів для встановлення їх режиму роботи, а також підстав для відмови у встановленні такого режиму роботи, які не передбачені чинним законодавством України, порушенням, передбаченим частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів і надання послуг на території на території **«інформація доступ до якої обмежено»**.

2. Зобов'язати Бориспільську міську раду (ідентифікаційний код юридичної особи **«інформація доступ до якої обмежено»**; **«інформація доступ до якої обмежено»**) у двомісячний строк із дати отримання рішення в цій справі припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене в пункті 1 цього рішення, про що письмово повідомити Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України протягом 5 календарних днів із дня його припинення з наданням підтвердних документів.

Відповідно до частини другої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення та розпорядження органів Антимонопольного комітету України, голів його територіальних відділень є обов'язковими до виконання. Рішення та розпорядження органу Антимонопольного комітету України набувають чинності з дня їх прийняття.

Згідно із частиною третьою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» встановлені у рішенні органу Антимонопольного комітету України зобов'язання, передбачені статтею 48 цього закону, підлягають виконанню у двомісячний строк з дня одержання рішення органу Антимонопольного комітету України, якщо інше не передбачено законом або цим рішенням.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова адміністративної колегії –
голова відділення

Олексій ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ